

Analiză asupra unor aspecte controversate ale Legii nr. 62/2011 cu privire la dialogul social

1. Legea nr. 62/2011 a dialogului social¹ așa cum a fost ea reglementată de către legiuitor vine și reunește în cuprinsul ei o serie de instituții fundamentale în materie socială, precum: dialogul social (sindicate, reprezentanți ai salariaților, patronate), Consiliul Economic și Social, contractul colectiv de muncă, conflictele de muncă și nu în ultimul rând, o serie de elemente care țin de jurisdicția muncii. Ea abrogă, astfel, vechile reglementări în materie: Legea nr. 54/2003 cu privire la sindicate², Legea nr. 356/2001 cu privire la patronate³, Legea nr. 109/1997 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social⁴, Legea nr. 130/1996 cu privire la contractul colectiv de muncă⁵, Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă⁶ și Hotărârea Guvernului nr. 369/2009 privind constituirea și funcționarea comisiilor de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial⁷.

Legiuitorul face astfel un pas înainte spre ceea ce înseamnă o legislație modernă în care toate problemele fundamentale în materie socială să se regăsească reglementate într-un singur act normativ. Considerăm că, toate aceste aspecte reglementate de Legea nr. 62/2011 a dialogului social, ar fi putut să fie prevăzute de Codul muncii⁸ într-o viziune unitară asupra legislației sociale. Totuși, dacă legiuitorul a optat pentru o reglementare separată a acestor probleme, considerăm că, mai potrivită ar fi fost denumirea de „lege care reglementează relațiile colective de muncă” și nu doar dialogul social⁹.

2. Trebuie menționat, încă de la început, faptul că, noua lege nu mai acoperă întreaga problematică supusă reglementării anterioare de Legea nr. 130/1996 a contractelor colective de muncă și de Legea nr. 168/1999 a conflictelor de muncă. Astfel, noua lege, prevede în Titlul al VII-lea doar aspectele care țin de negocierile colective de muncă (spre exemplu, dispăre instituția suspendării contractului colectiv de muncă), iar Titlul al VIII-lea care reglementează modalitățile de soluționare a conflictelor de muncă conține o serie de prevederi sumare comparativ cu vechea reglementare. Aceste aspecte, considerăm că, nu sunt în sensul unei reglementări moderne care ar trebui să fie clară, precisă și care să acopere eventualele probleme sesizate, în timp, pe vechea reglementare (nu să creeze altele noi).

3. Fiind vorba de legea dialogului social considerăm că modalitatea de adoptare a acesteia prin asumarea răspunderii Guvernului, deși constituțională, nu respectă spiritul acestei reglementări care presupune mai mult ca oricare altă lege, o serie de dezbateri, discuții pe fond între toți partenerii sociali (priviți lato sensu) și abia apoi, în baza unei rezoluții comune adoptarea unui act normativ care să urmărească interesele legitime ale părților.

4. Art. 3 din Legea nr. 62/2011 așa cum este reglementat, în prezent, respectiv: „persoanele încadrate cu contract individual de muncă, funcționarii publici și funcționarii publici cu statut special în condițiile legii, membrii cooperatori și agricultorii încadrați în muncă au dreptul, fără nicio îngrădire sau autorizare prealabilă să constituie și/sau să adere la un sindicat”, restrânge libertatea de asociere în sindicate, astfel: profesiile liberale sunt exceptate din categoria persoanelor care pot să constituie și/sau să adere la un sindicat. [...]

lector univ. dr. Radu Răzvan POPESCU